

Üks vahva ooperiõhtu

"Rahva Hääl",
7. IX 1993

**Britteni koomiline
ooper "Albert Herring"
Estonia Teatris**

**Lavastaja —
Neeme Kuningas,
dirigent —
Peeter Lilje**

**Esietendus
5. septembril**

Suure inglase ooperi helikeel sai Estonia Teatri solistidele üle ootuste omaseks. Teatavasti jõuti peaproovideni juba enne suvepuhkust ja laagerdumine on tulnud asjale kasuks.

Raskesti seeditavaks ja harjumatuks (nii esitajate kui kuulajate seisukohast) peetakse meil Brittenit muidugi, aga üks iga uudse muusikaga on nii. Ka näiteks Carl Orffi teoseid pidasime paarkümmend aastat tagasi parajateks hobuse unenägudeks, aga nüüd öeldakse — see vana ja ilus Orff. Olnuks Britteni oopereid meie lavadel kas või kord aastakümnes, võib-olla suhtuksime tema teostesse juba niisamuti.

Neeme Kuningal on "Albert Herring" ainus ooper, mida ta lavastab teist korda, ja see on võimaldanud enam kui tema senistes töödes keskenduda tegelaskujude karakterite väljatöötamisele. Vähem on nippe nipi pärast või kui neid lavastuslikke nipikesi on, siis on nad rohkem lähtunud tekstist ja tegevusest.

Neeme Kuningale on seni olnud omane koomilise ooperi kallutamine iroonia ja groteski poole. Siin on — vastupidi — grotesk ja satiir mahenenud kohati muhedaks huumoriks. Sellest pole aga saanud lavastuse puudus, vaid pigem voores, ja provintsliku piiratuse üle heidab ta nalja mõnusaltning heatahtlikult.

Mati Kõrts nimiosas tundus päris oma sõiduvees olevat. Säärast lihtsameelset tegelast on ta ju kehastanud varemgi

Maiprintsi kroonitud Albert Herring (Mati Kõrts) on elus esimest korda maitsnud rummi, mis tema limonaadipokaali oli lisatud. Kogu seltskond arvab aga, et kroonimisrituaali pidulikkus on Alberti rikkumata hingele nii vapustavalt mõjunud.

HARRI ROSPU foto

(näiteks "Armujooji" Nemorino), ent nüüd on lisandunud mängurööm ja hulk nüansse. Tarmo Silla kirikutegelane, Ivo Kuuse linnapea, Teo Maiste politseiülem (kes küll kunstniku tahtel näeb välja rohkem pritsimehena), Kai Parmase kooliõpetaja, Urve Tautsi ema on igaüks oma-moodi värvikas kuju. Üllatuslikult toreda rolli on loonud Pirjo Levandi (pagari tütar Nancy) ja Mati Vaikmaa (lihunikusell Sid). Kõik nad tundusid siiralt uskuvat oma tegelaskuju põhimõtteid ja seega ei tekkinud püüdu kramplikult koomilisena näida. Probleemaatilisemad tundusid mulle Mare Jõgeva kehastatud lady Billows ja Marika Eensalu majapidajanna. Lady Billows, kellesse pidi olema koondunud kohalik võim ja vägi, oli

pigem närviline ja õrjetu kui võimukas; tema majapidajanna, kelles kohaliku elu tegeliku niiditõmbajana võinuks olla enam vanatüdrukulikke moraaliapostlit, mõjus pigem hoollitseva peremana. Kolmest lapsest (Katrina Tee, Kadri Loddes ja Kaido Põldma) oli mänguliselt säravaim Kaido Põldma.

Solistide ettevalmistuses oli tunda kontsertmeistrite Riina Pikani, Ülle Rebase ja Jaanus Juuli meisterlikku tööd. Hääliliselt olid kõik oma partiid suupäraseks saanud, eriti paistsid silma toreda mahlaka vokaaliga Mati Kõrts, Tarmo Sild ja Pirjo Levandi. Vaid väikesed tüdrukud vajanus rohkem kõlajõudu, Kai Parmast tundus kummitavat forsseerimisohu ja Mare Jõgeval jäi paariskohas vajaka alumis-

te nootide kandvusest.

Väike orkester Peeter Lilje juhatusel kõlas piisavalt mahukalt, vaatamata sellele, et nad ühte nurka kokku olid surutud. Solistide mängumaa oli suurenenud orkestriaugu arvelt ja eeslaval laulmisega ei tekkinud ohtu, et orkester neid mataks. Mõningaid rütmilisi kooskõlamise probleeme orkestri ja solistide vahel veel oli, aga need kaovad etenduste käigus kindlasti.

Kokkuvõttes — oli üks vahva ooperiõhtu. Tahaksin seda kriipsutada alla nende teatri-sõprade tarvis, kes XX sajandi muusikaga veel sina peal ei ole ja harjumatuks kartuses pole selle ooperi vaatamist sõandanud oma plaani võtta.

PILLE PALM